

Партыйнае жыццё

АБ РОЛІ ЦЭХАВЫХ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЙ

(Мінскі завод «Большэвіз»)

На працягу разу год мінскі завод «Большэвіз» паспяхова спраўляўся з вытворчай праграмай, але ў мінулым годзе работа ішла з вялікімі перабоямі. Хоць у пэўнай ступені выражэнні план і быў выкананы, дзяржава, аднак, недаацэніла 56 тысяч метраў хрома. Завод ліхарадзілі прастой.

Прычыны перабою ў рабоце караціліся ў тэхнічнай адсталасці, штурмаўшчыне і, часткова, у недастатковым снабжэнні. Сакратар партбюро тав. Айзенберг у сваім адчотным дакладзе расказаў, як партарганізацыя, дзяржэцыя і ўсё калектыву работчы пераадолявалі перабоі ў рабоце прадпрыемства.

У 1941 год завод уступіў у зброены стан. Усталяваў тэхнічны план. Гэты план быў у цэнтры ўвагі камуністаў і ўсяго калектыва. У яго распрацоўцы прынялі ўдзел дзесяткі інжынераў, майстраў і сотні станаўшчынаў. Станаўшчыны тэхнічна складаліся з комплексна арганізаваных тэхнічных мерапрыемстваў, накіраваных на ліквідацыю тэхнічнага адставання і лепшую арганізацыю працы. З асаблівай настойлівасцю партарганізацыя ўважала за ажыццяўлення гэтых мерапрыемстваў пасля XVIII партыйнай канферэнцыі.

З цэхаў былі выкінуты «далагонныя» чыны, каронным чынам рэканструкцыя сумнага гаспадарка, унесены больш дасканалыя метады распрацоўкі і сунікі скур. Усё гэта, — гаворыць у сваім выступленні дырэктар завода тав. Пегіявіч, — хутка скажацца на рабоце прадпрыемства.

У дакладзе сакратара партбюро былі прыведзены рэзультаты намаганняў партыйнай арганізацыі, дырэцыі і ўсяго калектыва. План за 4 месяцы гэтага года выкананы ў межах на 101 процант, у пэўнай ступені выражэнні на 105,64 процант; эканомлена 103 тоны сыравіны; сёбекошт прадукцыі зніжаны на 12,13 процант, што даў завод 740 тысяч рублёў эканоміі. Павысілася і прадукцыйнасць працы.

Разам з тым у рабоце завода яшчэ многа неарганізаванасці. Штурмаўшчына далёка не ліквідавана. У сакавіку ўвай сучасны графік, аднак ён яшчэ не стаў законам на вытворчасці. Больш рытмічна запрацаваў катывальны цэх. У асноўных цэхах, хромавых цэхах, які ранаі, працягваюць штурмаўшчына і аўралі. 24 сакавіка, напрыклад, першы хромавы цэх даў 62 процанты плана, а другі — 72 процанты. Праз пару дзён — 27 і 29 гэтага ж месяца — гэтыя ж цэхі выканалі план на 105 і 197 процанты. Пароўнамерна ў выніку прадукцыйнага нарастання амаль сістэматычна. На заводзе няма спраўшчэнняў дэпартаў ад надпрацоўкі тыла вытворчасці, вельмі часта з'яўляюцца з-за нястачы пера і гарачы вады. У распрацаваным графіку зусім не ўлічаны дазважаныя пера.

Дакладчык прызнае, што партыйнае бюро не кантралявала выканання графіка. На сходзе вынілася, што гэтай справай не займаліся і цэхавыя партарганізацыі. Гэта, бадай, адно з самых слабых месцаў партыйнага бюро.

У спрачках ускрыты і іншыя істотныя праблемы ў рабоце партыйнай арганізацыі і дзейнасці прадпрыемства. Тт. Гефен.

Хроніка выбараў

ОРША, 12 мая. (Спец. нар. «Звязь»). Учора абліўся сход партыйнай арганізацыі чыгуначнага вузла. На гэтым справажачна-выбарнай камітэце ў шпірчых партарганізацыях горада закончылася.

Ва ўсіх 63 партарганізацыях выбары праішлі пры актыўным удзеле камуністаў і абмеркаванні вынікаў гадзіннай работы партыйных бюро і сакратарату партарганізацыі.

Камуністы масакамбіната, ільнокамбіната, чыгуначнага вузла і іншых арганізацыяў у спрэчках на справажачных дакладах унеслі многа каштоўных прапав.

Газеты заходніх абласцей БССР

У сацыялістычным будаўніцтве немагуча адзіраваць друг. Газеты заходніх абласцей рэспублікі, як і ўсё наш большэвіцкі друк, выконваюць пачыночы абавязак калектыва агітатара, прапагандыста і арганізатара мас.

У заходніх абласцях рэспублікі выдаюцца пяць абласных штодзённых газет на беларускай мове, трыццаць кожная ў 20 тысяч экзэмпляраў. У Беластоку выходзіць на польскай мове газета «Вольная праца» і на яўрэйскай мове «Беластокер штэрн».

Для работчы і служачых Беластоцкай і Брэст-Літоўскай чыгуначнага вузла гэтыя газеты на рускай мове.

Апрача таго, у заходніх абласцях выдаюцца 27 раённых газет. Згодна рашэння ЦК ВП(б) арганізацыя іх ачыі 18 новых раённых газет. У раённых цэнтрах ужо камплектуюцца рэдакцыі, абсталяваюцца друкарні.

Колькасці рост друку ў заходніх абласцях рэспублікі суправаджаецца яшчэ якасным палепшэннем. Выконваюцца паставаныя Цэнтральнага Камітэта ВП(б) «Аб штатах абласных, краёвых і рэспубліканскіх газет», «Аб раённых газетах», «Аб літаратурнай крытыцы і бібліяграфіі», газеты стаюць перабудоўваць і палепшаць сваю работу. Праўда, гэта толькі пачатак работ па-новому, але і тое, што ўжо зроблена ў разе абласных і раённых газет, дае значныя рэзультаты.

Скарочэнне палітнага апарата і ўпарадкаванне штатаў, ліквідацыя сістэмы аплат гаварана штатным работнікам раённых газет станаюць казасалася на іх рабоце. Шырока сувязь газет з масамі. На іх старонках усё часцей павяліваюцца артыкулы партыйных, камсамоўскіх і савецкіх работнікаў, станаўшчынаў прамысловасці і сельскай гаспадаркі, спецыялістаў. Брэсцкая абласная газета «Зара» ўмацавала работу з пазародаццым актывам.

Альперовіч і іншыя востра паставілі пытанне аб барацьбе з прастоямі і аб упарадкаванні снабжэння прамысловасці сыравінай і палівам. У сакавіку завод працяў 14 работчы дзён; другі хромавы цэх ужо ў гэтым годзе меў 4.170 чалавек-гадзін прастояў. Каб выканаць праграму, прыходзіцца прыбіраць да аўралі, працаваць у выходныя дні, звышчасова. Спецка, штурмаўшчына дрэнна адбіваюцца на якасці прадукцыі.

Зусім заслужаныя дзякворы былі кінуты на адрасу Наркамата лёгкай прамысловасці, які не аказаў заводу належнай дапамогі. Вось ужо другі год, як наркамат не можа кардынальна вырашыць пытанне аб снабжэнні прадпрыемства палівам. Вялікія перабоі ёсць таксама ў снабжэнні завода содай, не гаворачы ўжо аб хроміку. Наркамат не паклапаціўся свачасова вырашыць пытанне аб плане завода на другі квартал.

Разам з тым камуністы правільна адзначалі, што дырэцыя слаба змагаецца за палепшэнне снабжэння прадпрыемства. Дрэнна кантраляруецца, — гаворыць тав. Шыфрына, — работа адзеленага заводу торфаўчэства.

Тт. Казушко, Асіпоўскі, Ліўшчы, Дыменшын і іншыя члены партарганізацыі крытыкавалі партыйнае бюро за непрадзельнасць, кіраўніцтва цэхавымі партарганізацыямі, якія яшчэ вельмі слаба атчураюцца на вытворчасці. Сакратар-жарт партбюро тав. Айзенберг замест таго каб будзіць і развіваць ініцыятыву цэхавых партарганізацыяў, прыняў іх пачуццё адсталасці за станаўшчына вытворчасці і партыйна-масаваую работу, думка за лепшае паліціі іх усё гатовыяе. Яна распрацоўвала для іх планы работы, канала гатовыя павеіткі дня сходаў, перагаварывалася, такім чынам, як гаварылі некаторыя таварышы, у свачасоваўшы няўкы. Таварышы законана патрабавалі змяніць такі стыль. Партыйнае бюро павіна ўзмацніць кіраўніцтва цэхавымі арганізацыямі і кіраваць так, каб як можна шырока развіваць іх ініцыятыву.

Многа гаварылася на партыйным сходзе аб слабасці палітычна-масавай работы сярод работчы і цэхах. Быў такі вынадак. Работчы Фалей зрабіў прагав. Але ніхто і не падумаў пагаварыць аб гэтым з работнікам. Гэты гаворыў чынак у цэху не быў нават арганізавана асуджаны. Факт гэты ярка характарызуе стан палітычна-масавай работы; яна носіць вынадаковы характар, слаба звязана з работай прадпрыемства і яго задачкамі. Між тым прагавы і іншыя павушчэнні працоўнай дысплыны на заводзе за апошні час не толькі не зменшыліся, але наадварот — растуць. Новому партыйнаму бюро тут прадаіць вялікая работа.

Партыйны срод праішоў дзелавіта. На ім смела гучаў голас большэвіцкай крытыкі. Сход паказаў і моцныя і слабыя бакі работчы партыйнай арганізацыі. Трэба паказаць ловаму партыйнаму бюро, каб яно лепш арганізавала вучобу камуністаў, больш рачуна ўлічвала членаў і кандыдатаў партыі, асабліва маладых, у актывнае партыйнае жыццё.

А. РАБІНОВІЧ.

ПАВЫСІЦЬ ТЭМПЫ І ЯКАСЦЬ СЯЎБЫ

У Полацку не спяшаюцца

Брыгадзір тав. Баранюў прышоў у кампюію ў 7 гадзін 15 мінут. Услед за ім на адзіночны пачаткі павялічана калгаснікі. У поле выехалі толькі ў дзевяць гадзін раніцы, ды і то не ўсе.

На з'ездзе, чаку калгаснікі так позва выходзіць у поле, тав. Баранюў заміў: — Спешыцца то асабліва няма кулі, зямля яшчэ макраваецца.

Так разважваюць у калгасе «Герой працы» Пярэвіцкага сельсавета. Размовы аб мюкрав яшчэ з'яўляюцца толькі шпрым для прыкрыцця бяздзейнасці. Тут дрэнна ўлічваюць асаблівасці данай вясны і не хочучы скарыстаць кожную гадзіну, якая зараз асабліва дорага.

Як капошні сэрвіста стайць конная севалка. Другая конная севалка ёсць таксама ў другой брыгадзе (брыгадзір тав. Сакалоўскі). Але імі не карыстаюцца. Засялі абедзве брыгады 48 гектараў яравых пры плане 140 гектараў. Дынамі севалка пасялі ўсяго толькі два гектары. Нормы выпрацоўкі на ворыне і на іншых работах не выконваюцца ні ў першы, ні ў другой брыгадзе.

Па суседзтву з калгасам «Герой працы» знаходзіцца калгас «Асоавіахім». Ён мала чым адрозніваецца ад свайго суседа. Старшыня калгаса тав. Радчанка ўб чакае трактар.

У чаканні трактара ўпускаюць дарагі час. На работу выходзіць тут, як і ў калгасе «Герой працы», толькі ў дзевяць гадзін раніцы. Замест 30 работчы коней на поле выязджаюць толькі 16.

— Нехпае людзей, — заўвага тав. Радчанка. У той-жа час ён сам працягвае, што калгаснікі Аляксандр Прускоў, Салаўёў і другія не выходзіць на работу прагавляюць. Без справы сядзіць таксама Іосіф Дразоў.

Ва двара аднаго з дамоў пасялка калгаса «Другі з'езд калгаснікаў-ударнікаў», Велікапольскага сельсавета, стайць трактар ХТЗ. Трактарысты тт. Лагуноў і Давыдзкі сядзіць у кватэры.

Аказаўся, што трактар тт. Лагунова і Давыдзкі прыбыў у калгас яшчэ 27 красавіка, але да работы ён аказаўся не прыгодным. Аж да 5 мая яны прышлосы рамонтнаваць. Скажацца дрэнная якасць змовага рамонта. Нарэшце машыну пусцілі ў ход, трактарысты стварылі наварыць унутрычы час. У ноч з 11 на 12 мая ім прышлосы работу спыніць. З Полацкай МТС свачасова не прыязалі карасіна.

Між тым усёго толькі ў трох кіламетрах, у суседнім калгасе «Перамога другой палітокі», зусім бяздзейнічаў трактар. Савасалася магчыма. Тут-жа пры трактары —дзе бочкі з карасінам (больш 100 кілаграмаў). Абодва гэтыя трактары знаходзіцца ў распарадкаванні 9 трактарнай брыгады Полацкай МТС. Але брыгадзір яе тав. Балдаранка не даў распарадкаваць перавезці карасіні з калгаса «Перамога другой палітокі» ў калгас «Другі з'езд калгаснікаў-ударнікаў» з тэм, каб павя-

радзіць прастой машыны. Ён пачыў за лепшае чакаць, пакуль прыяздуць карасіна з Полацка. У выніку трактар прастаў у каля сугкі.

Калгасы «Другі з'езд калгаснікаў-ударнікаў» і «Перамога другой палітокі», які мн ўжо ўказалі, з'яўляюцца суседзямі. Але працуюць яны па-рознаму. Калгас «Перамога другой палітокі» (старшыня калгаса тав. Безушэтка) закончыў ўжо сяўбу зярняч. Пры норме ворына аднакопным плугам 0,40 гектара калгаснікі тт. Барышка, Зайцаў, Безушэтка Федар, Журдаў даюць па 0,60—0,70 гектара. Пярэвыканваюцца нормы і на астатніх работах. На работу тут выходзіць у 6—7 гадзін раніцы і працуюць да пільна. Якасць апрацоўкі глебы і самай сяўбы добра.

Зусім інакш абстаіць справа ў калгасе «Другі з'езд калгаснікаў-ударнікаў» (старшыня тав. Аляксееў). На работу тут выходзіць у 9 гадзін раніцы, і часта па віне ковоухаў, якія спазняюцца з кармленнем коней. Многія калгаснікі не выконваюць нормы выпрацоўкі. Пры плане пасеву зярняч у 98 гектараў пасеяна 38,58 гектара.

Піха і спажытка на палях калгаса «Чырвоны Мушкетёр», таго-ж Верхняпольскага сельсавета. Не відзіць ні арычых, ні сейбіткі. Сяўба тут далёка не закончана. Пры плане яравых у 86 гектараў засеяна толькі 18,58 гектара.

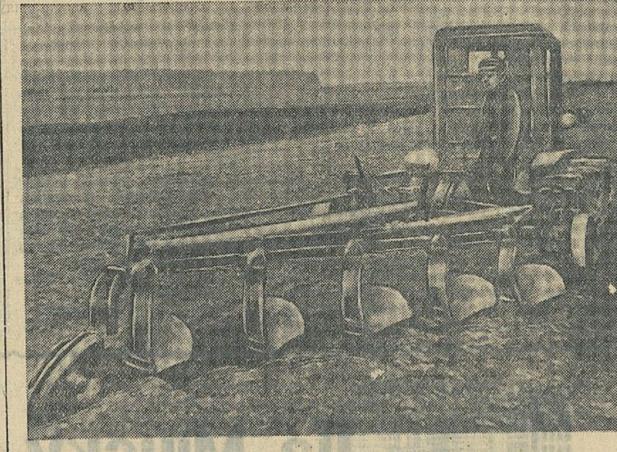
Спакой на калгасных палях аб'явілася проста. Старшыня калгаса Кісялёў, брыгадзіры першай і другой брыгады Каушчын і Кузьміноў, владарычкі Іван Жукаў, каваль Парамонаў, калгаснікі Аляксандр і Міхай Зубевы, Васіль Кісялёў у сярэдзіне работача для наймі п'яні ствавалі. Старшы каваль Бурдзюка паехаў у горад купіць пароса. А ў выніку 11 мая, не гледзячы на выдатны надвор'е, было пасеяна толькі 5 гектараў і тым не забаранавалі.

Такім тэмпам ідзе сяўба ў калгасе Полацкага раёна. Тут дрэнна спалучаюць работу трактара з жывым плугам. У многіх калгасе працоўная дысплына на нізкім узроўні. Машына-трактарны станцыі раёна, у прыватнасці Полацкага і Пярэвіцкага тав. Прыгодны, працуюць з вялікімі перабоямі. Трактары з-за розных перападаў і дрэннага забеспячэння і гаручым прастаіваюць.

На 10 мая ў раёне засеяна 2.186 гектараў яравых культур—13 процант плану. З іх зярняч пасеяна 1.972 гектараў—20,7 процант плану. Раёнам КП(б)Б і райвыканкам не выкарыстоўваюць зэрнава, не мабілізуюць калгаснікаў і трактарыстаў на буйнае і высокажакае правадзненне сяўбы.

З. ЛАРЫСАУ.

ПОЛАЦК. (Спец. нар. «Звязь»).

Ворына пад пасевы ў калгасе «Шлях Леніна», Ворысаўскага раёна, Мінскай вобласці. Фото І. Дрыгалева. (ВЭЛТА).

Зводка Нарнамзема БССР

АБ ВЫКАНАННІ ПЛАНА ВЕСНОВОЙ СЯЎБЫ НА 10 МАЯ 1941 ГОДА.

Table with columns for regions (область), total sowing (Усяго пасеяна яравых), and sowing by type (У тым ліку: яльня, бульба). Rows include Віцебская, Гомельская, Магілёўская, Мінская, Палеская, Баранавіцкая, Брэсцкая, Пінская, and totals for BSSR and by month.

Зводка аб выкананні плана веснавой сяўбы ў соўгасах Наркомсоўгасаў БССР на 10 мая 1941 г.

Table with columns for regions (область), total sowing (Усяго пасеяна яравых), and sowing by type (У т. л. калгасных зярнячых). Rows include Мінская, Гомельская, Віцебская, Магілёўская, Палеская, Баранавіцкая, Брэсцкая, Пінская, and totals for NKSG BSSR.

ЗВІРАЛЬНІКІ ЗВОДАК

ХАЛОПЕНІЧЫ. Перадвая калгасны раён на-большэвіцку змагаюцца за сільны тэрмін сяўбы, за добрую якасць палавых работ.

У калгасе «Чырвоны Каўчэрычкі», Халынявіцкага сельсавета, скарштоўвалі кожную гадзіну, фарыруюць сяўбу яравых культур. Гэта арыель ужо набліжаецца да запынення сяўбы. Тут з першага дня выхадзі ў поле не дапускаюць малейшых адхіленняў ад правы аграэхікі. На добра апрацаванай і ўноенай глебе севіцца прэраўнае і яравізавае пасенне.

На 76 проц. выканань плану веснавой сяўбы калгас «Чырвоны Каўчэрычкі» гэтага-ж сельсавета. Пасяхована ідзе веснава сяўба ў калгасе Дубавіцкага сельсавета (старшыня Оляга Варановіч).

Аднак большасць калгасу раёна з сяўбай марудзіць, адкладае яе на больш позні час. На 10 мая калгасны раён засеялі толькі 3083 гектары, што складае 34,2 процант плану.

Выглядае кронна ідзе сяўба аўса і ільну. Гэтыя культуры ў раёне з года ў год недаацэньваюцца. Як правіла, сяўбу іх адкладвалі на самыя позныя тэрміны, што зніжае ўраджайнасць. Паўтараюцца гэта і абета.

Адставае раёна ў сяўбе тлумачыцца, галоўным чынам, дрэннай работай трактарнага парка МТС, недавальняючым

скарштоўваннем консай пятавай сілы, адсутнасцю чоткай арганізаванай працы ў брыгадах і звеннях.

Трактарны парк Янаўскай МТС пакуль што нічога яшчэ не зрабіў на палях калгасу. 5 трактараў з-за тэхнічных перападаў і зарас знаходзіцца на сяўбіце МТС. У многіх калгасе ёсць конныя севілі, але яны таксама не скарштоўваюць, а севіць па-старынку, уручную.

Работнікі раёна і МТС, пачынаючы з загадчыка тав. Чынялова і канчаточна ўдзельнікаў аграмамі, не змагаюцца як належна за якасць сяўбы. У сельсаветах і калгасе яны выязджаюць толькі з адной мэтай — сабраць неабходны восткі аб ходзе палавых работ.

А ў гэты-ж час у многіх калгасе труба марудзіць аграэхікі правіла. Так, у калгасе «Пролетарская перамога», Грыцкавіцкага сельсавета, ворына глебы праводзіцца вельмі мала — на 10—13 сантыметраў. Мінеральнае ўгнаенне ўносіцца не перад узорваннем, а пасля яго.

Есць марудзіць аграэхікі і ў сельсаветах і калгасе яны выязджаюць толькі з адной мэтай — сабраць неабходны восткі аб ходзе палавых работ.

Днямі калгаснікі сельсавета імені Малацова на сваім сходзе абмеркавалі шмат свайх халасці прывяліяў. У сваім шмат малаўпы дзкуюць за надарунак у сваю чаргу, павяліваюць, што пасеялі 50 кілаграмаў насення салодкага дубу. У п'яні яны таксама расказваюць аб ходзе веснавой сяўбы ў сваім калгасе.

Г. АНШЧУК.

НА НОВЫЯ ЗЕМЛІ

З Беларускай ССР за апошні чатыры месяцы перасялілі ў многазямельны раён Савоў 1.315 калгасных сем'яў. Большасць іх накіравалася ў Карэла-Фінскую ССР.

Два эшалоны калгаснікаў і іх сем'яў выехалі на Камчатку. Ціпер адтуль атрымаюцца перасяліцы ў якіх паведзюцца, што перасяліцы прыбылі на месца, разам з імі калгасныя і вельмі задаволены сардэчным прыемам.

Група перасяленцаў Камчаткі звярнулася з пісьмом да землекаў-калгаснікаў

„Калі сакратар партбюро не заглядвае ў баланс“

Пад такім загалоўкам у «Звяздзе» № 74 ад 28 сакавіка 1941 года быў змешчаны артыкул, у якім гаварылася аб тым, што на Магілёўскім калгасным заводзе груба марудзіцца заплачываны асартымент прадукцыі, штучна павышаюцца пены пад выгідам выпрацоўкі так званага «Канцэнтрату».

Бюро Магілёўскага гарьма КП(б)Б, абмеркаваўшы гэты артыкул, прыняло рашэнне, у якім адзначалі, што факты гэты адпавядаюць сапраўднасці. Бюро гарьма прапанавала дырэктару заводу тав.

ЛЮБИЦЕ СВОЙ ГОРАД, СВАЁ КАЛГАСНАЕ СЯЛО!

НАШ ВОПЫТ

Пасля таго, як мы, рагачоўцы, па пошытку геаграфічна, уключыліся ў барацьбу за санітарную культуру і чыстату ў горадзе, прайшоў каля двух месяцаў. Цяпер ужо можна паглядзець некалькі вынікі гэтай работы.

Няма ніякага сумнення, што наш вопыт даў станоўчыя вынікі. Горад выглядае значна чысцей, а галоўнае, у паход за чыстату ўцягнута вялікая колькасць працоўных горада і вёскі. Калі ў пачатку сакавіка аб санітарнай культуры і чыстату гаварылі толькі калектывы медработнікаў, то зараз мы маем санітарны актыву ў 1500 чалавек. Наша задача — прывучыць усё насельніцтва любіць чыстату і пастаянна змагацца за санітарную культуру, уварываць у свядомасць шырокае мас працоўных, што бруд несумяшчальны з нашым светлым жыццём.

Як практычна мы праводзілі і праводзім работу? У горадзе на кожнай 10 дамоў былі выбраны на агульных сходах жыхароў грамадскія санітарныя інспектары, да кожнага квартала былі прымацаваны дэпутаты гарадскога савета і ўрач. Пры дапамозе медыцынскіх работнікаў быў праведзены агляд усіх двароў у горадзе. Брыгады, якія аглядалі двары, праводзілі на месцы гутаркі, давалі ўказанні, што трэба зрабіць, каб у двары было чыста. На кожны двор і дом складзены свой санітарны нагляд. На агульнаквартальных сходах медработнікі чыталі лекцыі, рас'яснялі на сельніцтву, што здароўе працоўных, у першую чаргу, залежыць ад чыстаты ў культуры.

Такім чынам, нам удалося арганізаваць у горадзе актыву 300 чалавек; на раённа-налічавасць толькі адных грамадскіх санітарных інспектараў каля 500 чалавек.

Пагляд санітарных інспектараў за чыстату паступова прывучыў насельніцтва штодзённа прыбраць свае двары, надмацаваць ля дамоў вуліцы, сацыялы за чыстоту і прыбраць іх. Горад за самы кароткі час пабываў зусім чыстым.

Грамадскі кантроль за санітарнай, чыстотай, культурнай ахалаў ўстаноў і арганізацыя. Аказалася, што многія з іх былі выключна забуржужаныя. У ўстаноўках таксама пачалі вылучаць грамадскіх санітарных інспектараў і прыводзіць пампкіны ў культурыны выгляд. Асабліва брудна было ў пампкінах райа, «Заготэарно», мясн. у дварах райнавул. папты. Напрыклад, у карыдорах райа за скарнямі было навідана многа рознай паперы і

акуркаў. Добрае пампкінае «Заготэарно» было зашчытана, зусім неадобна на сярэдняе ўстаноў. У школе медысінскага раздзялення стаялі скарнякі са смеццем. Там нават ухіляліся ў карыдоры абсталяваць скарнякі. Не на многа лепш было ў дварах пошты.

Усе гэтыя факты былі выяўлены грамадскімі санітарнымі і медработнікамі. Аб іх гаварылі на сходах і канферэнцыях, і, вядома, грамадская думка ўздзейнічала. У гэтых устаноўках зараз наведзены парадкі і чыстата.

Медработнікі, прымацаваны да пэўных кварталаў, перыядычна склікаюць на рады грамадскіх санітарных інспектараў на абмену вопытам работы. Яны асабіста кожны дзень абходзяць свае ўчасткі. Асабліва ініцыятыву прывялі ў гэтай справе заслужаны ўрач ВССР Георгій Пятровіч Шаравару, М. М. Еўзікава, Ф. С. Плоткіна, А. Я. Каган, В. І. Цымбаровіч, О. С. Кулеша, фельчар Г. С. Цюлькін, сястра Н. Л. Родава і іншыя. Яны патрабуюць, мабілізуюць насельніцтва на барацьбу за чыстату і культуру.

З грамадскіх інспектараў добра працуюць хатнія гаспадыні тт. Сталарова, Фруміна, Фейгіна, Сідарова, Сахіна і інш. За кароткі тэрмін яны здолелі наведзець на сваіх дварах чыстату і парадкі, а галоўнае — арганізаваць жыхароў, якія сістэматычна соцыялы за чыстоту ў дварах, на вуліцах, у кварталах.

У квартале № 31 працуе фігур т. Цымбаровіч. Ён правёў вялікую работу з грамадскімі санітарнымі тт. Чарным, Шаруціц, Фарбаравай, Гаважко, Ерафеевай, Карпеншовай. Яны не толькі дабіліся ачысціць двары, вуліцы, дамы, але і залягнулі ў мясціны, дзіцячы сады. Гэта брыгада ўзяла перад выкананнем горадскога рэд павялічаныя пытанні (пасадка дрэў, паліпаіненне калодзежаў і т. д.).

З кожным днём усё больш павялічваецца колькасць актывных удзельнікаў барацьбы за чыстату і культуру. Мы вяртаем, разумеем, што, што, што нам зробіць, а не толькі пачаць. Наша задача — усё больш і больш уцягваць працоўных горада і вёскі ў гэту вялікую работу. Мы зараз асяляем горад, праводзім пасадку кветак, прыносім у парадкі плаці, варуць, робім пабудову і афарбоўку будынкаў.

Пастаяннае клопат аб наведзены чыстату і культуру дадуць нам магчымасць зрабіць Рагачоў прыгожым, упарадкаваным горадам.

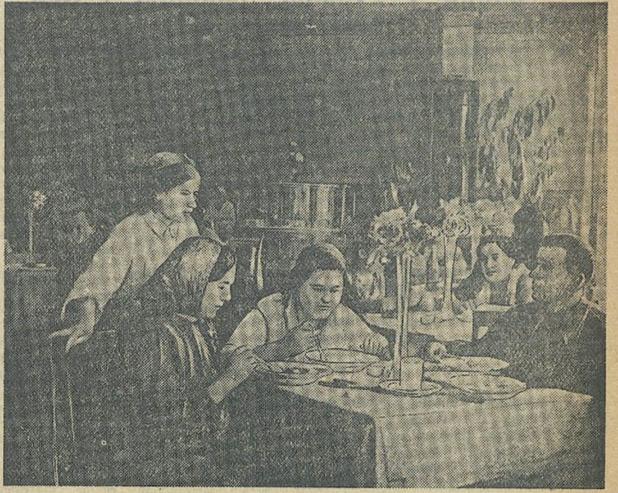
М. ТАРАНАУ, старшыня Рагачоўскага горвыканкома.

Чыстата прывучае да акуратнасці

Зойдзець бязваў ў школу і дзіву дашся, — як быццам тут вылучаны спецыяльны людзі, якія расійваюць на карыдорах, у класах паперу, абліваюць чарніламі парту, падлогу. Навкол школы — смецце, галле...

Цяпер, калі школы ўключыліся ў паход за культуру, становіцца значна чысцей і акуратней. Сіламі настаўнікаў і медработнікаў прычынены лекцыі: «Чыстата — залог здароўя», «Барацьба з эпідэмічнымі захворваннямі», «Значэнне санітарнай культуры ў падрыхтоўцы прадукцыйнасці і працы». Гэта работа адзіна пемалу роллю ў палепшэнні санітарнай школы. Вучні свядома змагаюцца за чыстату ў класах. Чыстата прывучыла вучняў да акуратнасці і дысцыпліны. Сярод школ райна асабліва добрых поспехаў дабілася Мадорская пяцікласная сярэдняя школа. Настаўнікі гэтай школы вядуць растлумачальную работу сярод насельніцтва. Узору чыстату навяла Старадзельская сярэдняя школа. У Лучынскай пяцікласнай сярэдняй школе, дзе раней было вельмі брудна, зараз праведзена пасадка кветак і декаратывных насаджэнняў. Пампкінае школы прыведзена ў культурыны выгляд. Усе настаўнікі з'яўляюцца грамадскімі санітарнымі інспектарамі. Настаўніца Варачкова праводзіць гутаркі з насельніцтвам аб санітарнай культуры, правярае санітарнае становішча дамоў вучняў. У добрым стане і культурыны ўтрыманні Ціхініцкая сярэдняя школа. Настаўнікі райна не сыхваюцца на дастанутым. З кожным днём растуць рады барацьбытоў за культуру і чыстату ў школе.

В. ПАУЛАУ, загадчык Рагачоўскага райна.

У рэстаране гор. Рагачова.

Фото В. Дынгіна.

Культуру — у калгасную вёску

Наш сельсавет знаходзіцца за 35 кіламетраў ад Рагачова. Рух за чыстату і культуру ахвотна падтрымліваюць сельсаветы. Ініцыятарам гэтага руху з'явілася сельская інтэлігенцыя — настаўнікі і медыцынскія работнікі.

Не будзем скарываць, што большасць калгасных дамоў і двароў, у тым ліку грамадскія ўстаноўкі, не бліжчалі чыстату і культурай. Пампкінае сельскага савета і ўстаноўкі калгасаў былі бруднымі і зашчытанымі. На падлозе заўважваліся акуркі, смецце. Самым брудным месцам у сьле была плошча вакол сельсавета. Тут звычайна прымацаваныя па справе жыхары прывязвалі да паркана свае коней. Была, за дзень скопіцца аб уборныя плашчы і вуліцы.

Сродкі не адшуканы на гэту справу, — разважаў работнік сельсавета. Не разумелі яны, што для таго, каб прывесці вёску ў культурыны выгляд, зусім не патрэбныя затратныя сродкі. Уся справа залежыць ад ініцыятывы кіраўнікоў грамадскага сельсавета і саміх калгаснікаў. Мы рашылі, што так давай жыць сельца.

На сесі сельскага савета, якая абмяркоўвала гэту пытанне, мы вынеслі рашэнне абавязчы ў вёсках і калгасных раёнах за санітарную культуру. Рух гэты ўзнавіўся культурына-бывавае камісія сельсавета. Сумесна з настаўнікамі і медработнікамі распіраваў практычныя меры прывесці вёску ў культурыны выгляд. Адрамантавалі дом сельскага савета, кантору калгаса імені Свердлова, пошту, школу. Пампкінае сельскага савета на сваёй утульнасці мае цяпер досыць прыемны выгляд.

М. Д. ХАПАЧУК, старшыня Кіраўнскага сельсавета, Рагачоўскага райна.

Е. І. НАЗЛЮ, нам. старшыні калгаса імені Свердлова.

Пачалі з дробязей

Пачалі мы паход за культуру, адрамантавалі, з дробязей. Перш за ўсё, мы ачысцілі пампкіны і пасыпалі жоўтым пяском вуліцы паблізу Дома культуры. Потым вымылі падлогу ў карыдорах, паставілі на сталах непельніцы, кветкі. Той-жа калгаснік — наш вядомы, які раней ішоў у брудных ботах, сыхваюцца каля ганка, паірае на жоўты пясок, а потым адышоў у бок і старанна ачышчае боты ад граці, захоўваючы ў чыстату, садзіцца ка-

работнікамі распіраваў практычныя меры прывесці вёску ў культурыны выгляд. Адрамантавалі дом сельскага савета, кантору калгаса імені Свердлова, пошту, школу. Пампкінае сельскага савета на сваёй утульнасці мае цяпер досыць прыемны выгляд.

На вуліцах, вакол сельсавета насаджаны дрэвы. Асабліва прыгожа выглядае новаа калгасная вуліца імені Кірова. Тут на садзілі звыш тысячы бяроз. Грамадскія інспектары дабіліся, што большасць калгасных дамоў і двароў прыведзены ў культурыны выгляд.

Мы змагаемся не толькі за знешнюю культуру, але дабіваемся ўзорнай чыстаты ў кожным калгасным доме.

Без асабістых затрат, пры ўдзеле саміх калгаснікаў адрамантавалі тры і пабудавалі пяць новых калодзежаў. У гэтым годзе ўступілі ў строй новаа грамадская лазня, абсталяваная будынкам мелунага і дзіцячых ісяляў.

М. Д. ХАПАЧУК, старшыня Кіраўнскага сельсавета, Рагачоўскага райна.

Е. І. НАЗЛЮ, нам. старшыні калгаса імені Свердлова.

Група грамадскіх санітарных інспектараў гор. Рагачова.

Фото В. Дынгіна.

Азеланнем вуліцы, двары

Мы з'яўляемся кароннымі жыхарамі Рагачова і любім свой горад. Трэба сказаць, што да апошняга часу насельніцтва наша займаўся пытаннем чыстаты роднага горада. Многія жыхары Рагачова лічылі, што іды таго, каб прывесці яго ў культурыны выгляд, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Як мы дабіліся гэтага?

У канцы сакавіка гэтага года нас, хатніх гаспадынь-актывістаў, выклікалі ў горвыканком. Старшыня тав. Тарананаў азнаёміў нас з рашэннямі XVIII партканферэнцыі, завастрыў увагу на тым, што паход за санітарную культуру павінен разгортвацца не толькі па прадпрыемствах, але і ў самым горадзе. Мы вынілі дабіцца, каб Рагачоў стаў адным з чысцейшых і культурыных гарадоў рэспублікі. Для гэтага б'е ўсе неабходныя ўмовы. Нам абяцалі аказваць падтрымку ў рабоце.

Мы выкалі жаданне працаваць грамадскімі санітарнымі інспектарамі. У дапамогу нам былі прымацаваны медыцынскія работнікі і дэпутаты гарадскога савета. Горад быў разбіт на кварталы і ўчасткі.

Каб патрабаваць ад другіх чыстату і культуры, неабходна ў першую чаргу самому грамадскаму інспектару паказаваць прыклад культурынага ўтрымання жыцця, двароў і прылягаючых да іх участкаў. З гэтага мы і пачалі. На нашаму прыкладу, многія грамадзяне горада сталі наведваць у сабе чыстату. Дамы і двары ачышчалі ад смецця, раздзілілі кветкі, зелены.

Каб прывесці ў культурыны выгляд наш горад, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Мы з'яўляемся кароннымі жыхарамі Рагачова і любім свой горад. Трэба сказаць, што да апошняга часу насельніцтва наша займаўся пытаннем чыстаты роднага горада. Многія жыхары Рагачова лічылі, што іды таго, каб прывесці яго ў культурыны выгляд, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Мы з'яўляемся кароннымі жыхарамі Рагачова і любім свой горад. Трэба сказаць, што да апошняга часу насельніцтва наша займаўся пытаннем чыстаты роднага горада. Многія жыхары Рагачова лічылі, што іды таго, каб прывесці яго ў культурыны выгляд, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Мы з'яўляемся кароннымі жыхарамі Рагачова і любім свой горад. Трэба сказаць, што да апошняга часу насельніцтва наша займаўся пытаннем чыстаты роднага горада. Многія жыхары Рагачова лічылі, што іды таго, каб прывесці яго ў культурыны выгляд, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Мы з'яўляемся кароннымі жыхарамі Рагачова і любім свой горад. Трэба сказаць, што да апошняга часу насельніцтва наша займаўся пытаннем чыстаты роднага горада. Многія жыхары Рагачова лічылі, што іды таго, каб прывесці яго ў культурыны выгляд, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Мы з'яўляемся кароннымі жыхарамі Рагачова і любім свой горад. Трэба сказаць, што да апошняга часу насельніцтва наша займаўся пытаннем чыстаты роднага горада. Многія жыхары Рагачова лічылі, што іды таго, каб прывесці яго ў культурыны выгляд, трэба патраціць вялікі грошавы срэды. Сваёй актыўнай работай у якасці грамадскіх санітарных інспектараў мы даказалі пампкінае такія погляды. Наш горад, вуліцы, двары і кварталы становяцца чыстымі, культурынымі.

Ініцыятары

Тры месяцы на Рагачоўскаму раёну ідзе вялікая аздоровіцкая работа — рух за чыстату і культуру ў горадзе і на сьле.

Ініцыятарамі гэтай работы з'явіліся ўрачы, фельчары, акушэры, медыцынскія сёстры. Трэба сказаць, што спробы прывесці паход за санітарную культуру ў раёне рабіліся даўно, але раней яны не знаходзілі належнага падтрымання.

На гэты раз наш пачып горада падтрымалі раёныя арганізацыі.

На сесіі горадскога райсавета і сельвыканкома абмеркавалі пытанне аб культурыным паходзе ў горадзе і вёсках. Мы арганізавалі вялікую армію удзельнікаў паходу — 300 медыцынскіх работнікаў, 200 студэнтаў школы медысінскага і больш 600 грамадскіх санітарных інспектараў. Многа зрабілі ўрачы тт. Кулеша, Плоткіна, Цымбаровіч, Каган і іншыя. Брыгада медработнікаў, якую ўзначальвае ўрач тав. Зубец, не так даўно выязджала ў Станькаўскі сельсавет. Брыгада правярае санітарнае становішча калгасных двароў.

школы, квартал калгаснікаў, правярае медыцынскія агляды усіх вучняў школ, якія азнаёмілі на тэрыторыі сельсавета. Многа ўвагі ўдзяліла брыгада санітарнаму сталу калодзежаў, лазняў. Пасля правяркі на кожны калодзеж завезены спецыяльныя папкі.

Результаты правяркі былі абмеркаваны на сесі сельскага Савета дэпутатаў працоўных, на якой, апроч дэпутатаў, прысутнічалі калгасны актыву, сельскаа інтэлігенцыя.

З надыходам вясны ў калгасных разгартулася работа па азеланню вуліц, пабудове новых лазняў, калодзежаў. Зараз мы намагаем упарадкаваць правы бераг Іяпра, дзе знаходзіцца гарадскі парк і пляж; пасадзіць у нашых садах і на вуліцах як можна больш кветак; замацаваць некалькі вуліц, асфальтаваць тратуары.

Пры падтрымцы насельніцтва мы з поспехам справімся з гэтымі задачамі.

Г. ШАРАВАРУ, заслужаны ўрач ВССР.

Горад на Дняпры

Хораша вясною наўкруг Рагачова. З левага боку, ў падложжа каранастых оснаў, копіць свае воды Дняпро, сярэна — лясная сакавітая рака Друць. І кожны год, калі талыя воды рэчкамі па нізінах і пералесках уліваюцца ў гэтыя рэкі, вясніні разліў надыходзіць аж да самых украін горада, як-бы спецыяльна надыходзіць, каб уцішці рэшткі зямлі, якая сям-там прыгаілася і ляжыць сіватымі ільзінкамі, пачарнелым снем над парканам. Праз дзён два-тры вада зноў адсыхае, і наўкруг горада зелянеюць узбярэжжы рэк, цвіце лотыць... Ніжаросляныя вербы, кусты гнутага ракітніка, якія навісаюць над самай ракой, нібы куранці, пакрываюцца жаўтаватым пушчом, і прыменны над вясновым узбярэжжам пільва над горадам.

Хораша і прывольна ў Рагачове. Пікі маюць адзінчоркам гаражанае групы, паркам пракажываюцца на чыстых упарадкаваных вуліцах, дзуп у сасновы парк, і адсюль з кругога абрыву добра відаль багаче прыроды навокал, відаль яе краса і росквіт. Адсюль чуваць, як вясна світча салаўямі ў вербаложніку, пшэчка рыбаў ў хвалях дняпроўскіх... Шудоўна ў Рагачове!

А бывала-ж да рэвалюцыі на базарнай плошчы — па калені гразь, ля пахілых парканяў на каламажках драмалі рамёнікі. Заўважыўшы пехахода, рамёнікі ажывалі:

— Гаспадыні, а гаспадыні! Там не пройдзе, загразнеце.

Пехаход спыняўся, азіраў запырсканую гразю каламажку, падыходзіў да рамёнікі.

— А на кані праскочыць? — Праскочыць, — ушпёна адказваў рамёнікі.

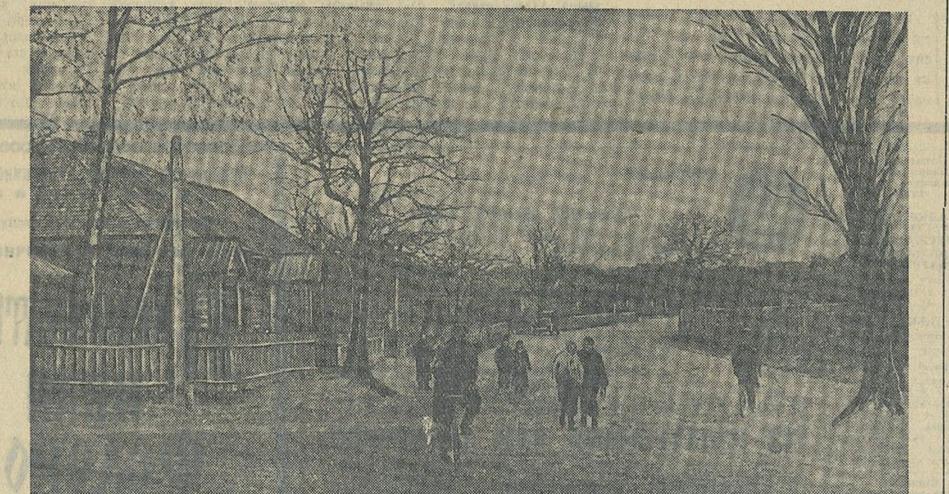
І каламажка падпрыгвала па разбітай маставой, прыскакала гразю на каждобінах, выкачвалася на цэнтральную вуліцу.

Так ішлі, міналі вёскі... І не раз і не два вясновыя выраі прыносілі з сабою іскрыстасць сонца, свежае паветра. Дняпро і Друць выкозілі з берагоў, свідчаліся лясная глядзь, зелянелі дугі, а базарная плошча рэчка калі прасыхала ад лужыц. Каб упарадкаваць і асупіць гэтую плошчу, не патрабавалася вялікіх затрат, але былія ўтрацілі горада не клалісялі аб гэтым.

Былое быдзём зарасло. Совецкі горад Рагачоў упарадкаваны. Каронныя жыхары горада ад сэрца палюбіві свой ролы Рагачоў, і кожны год на дрэўцы, па да азеланні вуліцы каля сваіх дамоў, Горад прымажаў, пачынаў зацывацца ў зелены. Поўным характава, багатаці, маладаці выглядаў ён у дні рэвалюцыйных свят.

Некаторыя патаварвалі, што не дрэнна было-б калі-б горад заўсёды меў першмайскі, мадавы і вясны выгляд, калі-б вуліцы былі пасыпаны жоўтым пяском. Медыцынскія работнікі даказвалі, што гэта таа нават лёгка дабіцца і што гэта карысна для здароўя чалавека, для прадукцыйнасці працы. Аднак знаходзіліся і такія людзі, якія безнадзейна махалі рукамі, паіскалі плячыма.

— Не пад сілу нам гэта. Дзе ты срэды кі вазьмеш. Без сродкаў мы не ваякі. І размовы астывалі, пагухалі. З новай

Вуліца калгаса імені Свердлова, Кіраўнскага сельсавета.

Фото В. Дынгіна.

сілай і яркасто разгарталіся срэчкі, асно акрэслілі іды вялікага паходу за чыстату і культуру на правесні гэтага года. Пачаўся гэтага паходу зрабілі геаграфічныя сонечнага Азербайджана. Медыцынскія работнікі горада Рагачова пададлі іх каштоўны пачып і пачалі барацьбу за санітарную культуру.

У сакавіку быў склікан схода партыйнай арганізацыі раёнага аддзела аховы здароўя. На абмеркаванні стаяла адно пытанне — аб разгортванні геаграфічнага руху ў Рагачоўскім раёне. Райком партыі вынес спецыяльнае рашэнне, у якім адобрыў ініцыятыву медыцынскіх работнікаў і прывялі навуку ўсім партыйным арганізацыям уключыцца ў паход і прыняць усё меры для наведзены чыстаты і ўтульнасці ў калгасных селішчах, у клубах, на вуліцах, на дварах і плошчах горада.

На барацьбу з брудам, затысантарнай вышлі дзесяткі грамадскіх санітарных інспектараў, медработнікаў, вышаў усё грамадскі і сельскі актыву, усё насельніцтва горада і вёскаў.

І вясніні разліў рэк зноў пачынаў да абноўленых, зусім непазвананых кварталаў, да памалодзешых украін. На дварах нава больш куч смецця, галля,

перагноў. Прыбраўшы, смяцёвыя ямы пабелены, двары і вуліцы пабелены, пасыпаны жоўтым пяском, студні шыцьня прыкрытыя, амаляваныя, — ні пампкіна, ні пачынацца туды не прайшоў.

Чыстата — залог здароўя! Такі дэвіз работнікаў культурынага паходу.

Чыстата — залог прадукцыйнасці працы! Такі дозунг устаноў і прадпрыемстваў горада Рагачова.

Чыстата — абавязковая ўмова акуратнасці і дысцыпліны! Такі клыч школ, бібліятэк і чытальняў горада і вёскі.

Варацьба за санітарную культуру ў рэзарты. Культурны паход прадаўжаецца, фронт яго пашыраецца, ахвляе новыя і новыя сельсаветы, паселішчы, кварталы, дамы. Бываем пшабам паходу з'яўляецца райком партыі.

намежана пасадка дрэў на вуліцах горада.

Прапачна зававіў тэлефон.

Гаворыць старшыня Круціцкага сельскага савета. Калгасамі сельсавета пасаджана 2.000 дрэў рознай пароды. Вылучаны спецыяльныя санітарныя па наведзены чыстату на дварах і ў хатах калгаснікаў. Будзем новую студию.

Прышла група школьнікаў.

Заўтра пасадка дрэўцаў у нас у горадзе, — загаварыла беларуя дзіўнічка ў піонерскім галтытукі. — Мы можам капаць ямы і садзіць дрэўцы. Уключыце нас у брыгаду.

Ранішграменька працуюць горад у надзею. На гэты дзень назначана масава пасадка дрэў. Студэнты, школьнікі, хатнія гаспадыні, служачыя гарадскіх устаноў прышлі да горадскога з рыльскама.

Удзюж вуліц пачалі капаць ямы, расаджываць дрэўцы. Спецыялісты савету райа, лясгаса, горадскога кіруюць пасадкай, даюць практычныя ўказанні.

— Я вам казала, — гаворыць піонерка, — што мы ўжеем садзіць дрэўцы, бацька

Санітарная інспекцыя выявіла, што двор тав. Песінай не падаецца, не паста паны пяском. Назавтра Песіна чыста над мала двор, паблізу прыбраўшы і ўсё рэдне выкідала абоні. З абласці да Песінай прыхаў у госці зяць. Ён прывяў прыбраўшы дакладоў і пайшоў у двару шукаць...

Трэбаж дайсці бабыным розумам... Трэбаж выкідць прыбраўшы!... — рагачоў Пётр Васільевіч.

Хораша днём летнім у горадзе Рагачове. Хораша і прывольна. Парканы пафарбаваны ў зялены колер, вокны вымыты.

А. БЯЛЮВІЧ, г. Рагачоў.

